МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗЕЙ АПК

МАТЕРІАЛИ
VI Всеукраїнської
науково-практичної конференції

22-23 листопада 2017 р.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Київ НУХТ 2017

Підвищення ефективності діяльності підприємств харчової та переробної галузей АПК: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, Київ, 22-23 листопада 2017 р.: Тези доповідей. — К.: НУХТ, 2017. — 287 с.

У збірник увійшли тези доповідей учасників VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Підвищення ефективності діяльності підприємств харчової та переробної галузей АПК», в яких розглянуто актуальні питання функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, висвітлено проблеми ресурсної, інноваційно-інвестиційної, фінансової, управлінської та зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Розраховано на науковців, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, яких цікавлять питання, пов'язані з функціонуванням підприємств харчової та переробної галузей АПК у сучасних умовах господарювання.

Редакційна колегія: О.Ю. Шевченко, А.О. Заїнчковський, О.О. Шеремет, В.В. Жебка, І.В. Ковальчук, Н.Я. Слободян, І.В. Новойтенко, Ю.Г. Левченко, Ю.Л. Труш, В.В. Рябенко, Л.М. Закревська (секретар), Т.О. Нагавичко (секретар).

Відповідальний за випуск д-р. екон. наук, професор А.О. Заїнчковський.

Матеріали конференції надруковано в авторській редакції.

Рекомендовано Вченою радою НУХТ
Протокол № 4 від 09.11.2017 року

© НУХТ, 2017

ки на циркулярну, що розглядається з економічного боку як економія витрат та безвідходне виробництво.

В України активно проводить свою діяльності компанія «Veolia» — міжнародна компанія, яка працює у сфері переробки відходів водопостачання і водовідведення та енергопостачання, вже понад 160 років веде успішну діяльність і присутня у 50 країнах світу. «Veolia» першою в Україні почала використовувати євроконтейнери, застосувала якісну спеціалізовану техніку. Компанія планує розширювати свою присутність в Україні і запроваджувати нові проекти з водозабезпечення, водовідведення та енергозабезпечення.

Подальший розвиток напрямку роботи з відходами є великим кроком підходу держави до світових та європейських стандартів та її переходу до циркулярної економіки. Зауважимо, що в Україні господарська діяльність у сфері поводження з побутовими відходами ліцензуванню не підлягає, що засвідчує ЗУ «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» [1]. Згідно ст. 7 п. 14 цього закону урядом нашої держави виробництво небезпечних хімічних речовин (даний перелік прописаний та затверджений текстом постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва особливо небезпечних хімічних речовин від 13.07.2016 р. №445» [2]) потребує ліцензії, але не зобов'язує підприємства утилізувати відходи. Такий нюанс в законодавстві не створює умов та не підштовхує сучасних підприємців до переосмислення на рівні бізнесу даного питання.

Саме тому, більшість господарчих суб'єктів не замислюються над потенціалом використання відходів як ресурсу та не розглядають можливостей здешевлення власних товарів за рахунок інструментів, що пропонує сучасна циркулярна економіки.

Література

1. Про ліцензування видів господарської діяльності: [закон України від 2 березня 2015 року № 222-VIII] // Відомості Верховної Ради України. — 2015. — № 23. — С. 1234.

2. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва особливо небезпечних хімічних речовин: [постанова Кабінету Міністрів України від 13.07.2016 р. № 445] // Офіційний вісник України. — 2016. — № 57. — С 49.

Науковий керівник — О. В. Макаревич

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИПОЖЕЖНИХ ЗАХОДІВ НА ОБ'ЄКТАХ АПК

В. А. Заєць
Національний університет харчових технологій

В АПК України налічується понад 1,5 тис. діючих вибухо- і пожежонебезпечних об'єктів, на яких зосереджено близько 13 млн. тонн твердих і рідких вибухо- і пожежонебезпечних речовин. Переважна їх кількість розташована в центральних, східних і південних областях країни, де сконцентровані хімічні, нафто- і газопереробні, коксохімічні, металургійні і машинобудівні підприємства.

Згідно офіційних даних протягом 8 місяців 2017 року в Україні зареєстровано **63377** пожеж. У порівнянні з аналогічним періодом 2016 року їх кількість збільшилась на 30,8 %, людей, загиблих унаслідок пожеж, — на 8,1 %, травмованих на пожежах — на 23,3 %; прямі матеріальні збитки — на 32,2 %, побічні — на 78,2 %; на 34,0 % збільшилась кількість знищених та пошкоджених будівель і споруд, на 18,4 % — знищеної та пошкодженої техніки, на 10,8 % — кількість загиблих голів худоби, на 28,3 % — знищено хліба на корені.

Матеріальні втрати від пожеж склали 5 млрд. 265 млн. 606 тис. грн. (з них прямі збитки становлять 1 млрд. 314 млн. 166 тис. грн., а побічні — 3 млрд. 951 млн. 440 тис. грн). Унаслідок пожеж загинуло 1140 людей, у тому числі 37 дітей; 999 людей отримали травми, з них 91 дитина.

Упродовж 8 місяців 2017 року в Україні щодня в середньому виникало 261 пожежа, унаслідок яких гинуло 5 і отримували травми 4 людини, вогнем знищувалося або пошкоджувалося 73 будівлі та 12 одиниць техніки. Щоденні економічні втрати від пожеж становлять 21 млн. 669 тис. грн.

Забезпечення пожежної безпеки є невід'ємною частиною державної діяльності щодо охорони життя та здоров'я людей, національного багатства і навколишнього природного середовища [1].

Пожежна безпека об'єктів АПК повинна забезпечуватися системами запобігання пожежі і протипожежного захисту, у тому числі організаційно-технічними заходами.

Системи пожежної безпеки повинні характеризуватися рівнем забезпечення пожежної безпеки людей і матеріальних цінностей, а також економічними критеріями ефективності цих систем для матеріальних цінностей, з урахуванням усіх стадій (наукова розробка, проектування, будівництво, експлуатація) життєвого циклу об'єктів і виконувати одну з наступних задач:

- виключати виникнення пожежі;
- забезпечувати пожежну безпеку людей;
- забезпечувати пожежну безпеку людей і матеріальних цінностей одночасно.

Об'єкти АПК повинні мати системи пожежної безпеки, спрямовані на запобігання впливу на людей небезпечних факторів пожежі, у тому числі їхніх вторинних проявів на необхідному рівні [1].

Об'єкти, пожежі на яких можуть привести до масового враження людей, що знаходяться на цих об'єктах і навколишній території, небезпечними і шкідливими виробничими факторами, а також небезпечними факторами пожежі і їх вторинними проявами, повинні мати системи пожежної безпеки, що забезпечують мінімально можливу імовірність виникнення пожежі.

На кожному об'єкті АПК повинно бути забезпечено своєчасне оповіщення людей, а також встановлена сигналізація, яка буде сповіщати про пожежу в її початковій стадії технічними чи організаційними засобами.

В будинках і спорудах необхідно передбачити технічні засоби (сходові клітки, протипожежні стіни, зовнішні пожежні сходи, аварійні люки і т.п.), що мають стійкість при пожежі і вогнестійкість конструкцій не менш часу, необхідного для порятунку людей при пожежі і розрахунковому часі гасіння пожежі [2].

Необхідним завданням в процесі експлуатації будь-якого об'єкта є забезпечення у разі пожежі повної евакуації усього персоналу.

Евакуаційними виходами рахуються ті, які ведуть:

1. Із приміщень першого поверху безпосередньо назовні або у вестибюль, коридор чи сходову клітку.

2. Із приміщень любого поверху, крім першого, в коридор, який веде на сходову клітку, якщо вона має вихід безпосередньо назовні або через вестибюль, який відокремлений від прилеглих коридорів перегородками з дверима.

3. Із приміщення в сусідні приміщення на тому ж поверсі, які забезпечені виходами.

Не відносяться до евакуаційних шляхів ліфти та інші механічні пристрої для транспортування людей.

Література

1. Основи Цивільного захисту: посібник / [О.В. Бикова, О.Ч. Болієв, Д.М. Деревинський та ін.]: під ред. М.В. Болотських. — К.: Форест-А, 2008. — 353стр.

2. Про пожежну безпеку: (Довідково — інформ.матеріали): На допомогу керівнику, власнику, орендарю / Добр. пожеж. т-во України. — К.: Вид. дім «Альтернативи»: АртЕк. 2002. — 224 с.

СТАН ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Т. М. Іванюта, канд. екон. наук
Національний університет харчових технологій

Головною умовою ефективного управління підприємством, а отже й досягнення стану економічної безпеки, є ефективне інформаційно-аналітичне забезпечення. Вільний доступ до потрібної інформації в будь-яку мить забезпечує необхідну гнучкість в управлінні бізнесом.

Методики аналізу інформаційного забезпечення та запропоновані авторами [1-3] показники для розрахунку якості інформаційного забезпечення важко оцінити на конкретному підприємстві, оскільки необхідні вихідні дані здебільшого носять суб'єктивний характер, або не піддаються чіткій аналітичній оцінці.

Використання опитування провідних спеціалістів підприємств кондитерської, пиво безалкогольної та молокопереробної галузей дозволить, при врахуванні галузевих особливостей та вимог збереження комерційної таємниці, знайти кількісне вираження оцінки якості інформації та інформаційного забезпечення для конкретного підприємства.

Показники якості інформації (репрезентативність, змістовність, повнота, точність, своєчасність, достовірність, актуальність, стійкість, доступність, вартість) [1] експертам запропоновано оцінити за їх значущістю, виходячи з того, що сумарна їх вагомість дорівнює одиниці. Найбільшу вагу експерти на всіх підприємствах надали показникам вартості, точності та достовірності, а найменшу вагу — показникам репрезентативності та повноти.

Показники інформаційної безпеки (коефіцієнт захищеності інформації, коефіцієнт повноти інформації, ефективність інформаційного забезпечення діяльності підприємства, рівень використання сучасних засобів зв'язку, коефіцієнт інформаційної озброєності), запропоновані О.В. Скорук [3].

Враховуючи узагальнені дані опитування щодо показників інформаційної безпеки, можна зробити висновки про важкість об'єктивної та достовірної оцінки будь-